

## ऐतिहासिक पत्रस्तम्भ

श्री ३ महाराज      श्री ५ बादशाह      श्री ५ सर्कार  
 १                      २                      ३  
 श्री छास्कामिनि    श्री कुमार      श्री वागमती आर्या  
 ४                      ५                      ६

अजि ... ..  
 उप्रान्त करणानिधान आशिवग सुदी ६ रोजमा लेषियाको  
 करणा कृपापत्र कातिक सुदी २ रोज ४ मा आइपुग्यो जो  
 भयाको बिस्तार लेषिपठाउन्या काम बडिया गरेछो अब  
 उप्रान्त पनि जो पाया सुन्याको पवर बराबर लेषिपठाउन्या  
 काम गर्नु तिमिले पठायाको स्याहा आइपुग्यो मजि भै लेषि  
 आयाका बडापत्रको दर्शन गरि अथ बुकि सीहू चडायां यो  
 पत्रउत्तर लेषि चडाई पठाउनालाई लामागुरुको सवारी भैबुं  
 साहा गुम्बामा हुंदा र हुलाक बन्द हुदा चडाई पठाउन  
 ढिला हुन गयाको हो औ अधि चिन्तारिन अम्बाले ... १ ...  
 का राजमान प्रसन्ति हुन्छ ... २ ... का हजुरमा ... १ ...  
 बाट लषनोमा लडाई गन्याको जो भयाको बयेन र सय  
 कोस जमिनको मुलुक अयं ज सर्कारबाट पायाको बेहोराको  
 अजि ... २ ... का हजुरमा चडाई पठायां ... २ ... बाट  
 ... १ ... का राजमानको प्रशस्ति आउछ भनि निज अवाले  
 मलाई भन्दा सोबमोजिम अधि अधिका अजिमा ब्रिन्ति  
 चडाई पठायाको थियो निज अवाले सो बेहोराको अजि  
 ... २ ... का हजुरमा तपठाई हामिलाई ढाति सो अजि  
 काजि जगत्सेर सिजापति क्षेत्रि ठिन्डपुरबाट फकि नेपाल-  
 तरफ जादा तिम्रा ... १ ... बाट ... २ ... का हजुरमा  
 लषनोको बयेन बेहोराको अजि ल्हासाका लामागुरु राजा-  
 लामा भारदार छोटा बडा गिरास्त गहले जिम्मा लि सहि  
 छाप नगन्यासम्म तिमि गोपाल भारदारले मात्र सहिछाप  
 गरि हुदन तसथ यो अजि ... २ ... का हजुरमा चडाई

पठाउन मैले सक्याको छैन ल्हासाका निज गहहले जिम्मा  
 लि सहिछाप गछन् भन्या ... १ ... का राजमान प्रशस्ति  
 हुन्याछ ततर हुदन सो अजि तिमि काजिले लगि तम्रा ... १  
 ... लाई बुकाइदिनु भनि फकाइदियाको हो यो बेहोरा र  
 हाभ्रा भैभारादार गहका छाप लाग्याको कागज आयाको  
 भोटसकारले पनि थाहा पायाको थियो र सेवकका मनमा  
 पनि यो कुरा ता हामिलाई साह हलका गराया भन्ने पत  
 लाग्याको थियो येस बिचमा पछि आयाका इन्तारिन त्येता-  
 रिन अवाहरूसित येस बेहोराको डतालवे र मातालवेसंग भेटि  
 अधि पुराना अंवा चिन्तारिनसंग भयाको कुरा जो भया-  
 भरको बेहोरा लेषि ईनिहरूलाई बुकाई ईनिहरूबाट अवासित  
 कुरो पार्दा यो बेहोरा कसो रहेछ हाभ्रा दफदरमा पनि हेर  
 भनेछन् र बुछदा मैले गरेको कुरो मिलन जादा यो कुरो  
 हुन्छ कप्तानले यो बेहोरा आफ्ना ... १ ... का हजुरमा  
 अजि लेषुन भन्ने जवाफ निज मातालेहरूबाट मलाई भन्दा  
 अधि पुराणा अवाले पनि यो कुरो हुन्छ ... २ ... का हजुरमा  
 तिम्रा ... १ ... को अजि चडाई पठायां भनि पछि तपठा-  
 याको ठहदा सो अजि हाभ्रा काजि हस्ते फकाउ हाभ्रा  
 ... ३ ... मा मेरो जमान बेसदर हुन गैरहेछ आज पनि यो  
 कुरो हुन्छ भनि पछि कदाचित् भयेन भने ... ३ ... मा अब  
 पनि ढात कुरा गन्या ठहर्न गयां भने मेरो ज्यू रहनेछैन  
 तसथ यो बेहोराको अजि चडाई पठाउन म सकिन तपाई-  
 हरूबाट लेषिपठाया हाभ्रा ... ३ ... मा पतियार पन जाला  
 भन्ने जवाफ मैले दिया र सो कुरो निजहरूबाट अवासित ग  
 भनेछन् र कप्तानलाई डाकिल्याउ भनि म जादा अधि  
 चिन्तारिन अवाले तपाईलाई ढाट्या जस्तो बण गयेछ र  
 आज हामिले गन्याको कुरो तपाईलाई पतियार परेनछ  
 तपाईले यो बेहोरा हाभ्रा मानिससित बारबार भन्दा यो  
 बेहोरा हुन्य हो भनि मेरा उचितले गन आट्याको हो फुड-

टुङ्को नाति ... २... को अंबा हुँ थो कुरो गरीला आज मैले यो बेहोराको कागज लेषि तम्ना ... ३... मा पठाउनामा मनासिप पढेन तम्ना ... ३... मा तम्नो मात्रै पतियार पढेन भन्या तम्नो अर्जि धाम छाप गरि तपाईले पठाउ र बाहांपछि जवाफ आयाबमोजिम हामिबाट लेषिपठाउला र तम्ना ... १... का आशयबमोजिम गरीला भन्ने बेहोरा हुदा बाहांपछि हजुरबाट पनि सो बेहोराको अंबाहरूसित पत्र आवतजावत हुदा हजुरका अक्कल पत्रले र... १... का धन्ये धन्ये प्रतापले हजुरका सिक्षेपत्र सेवकपत्र आउदा सो-बमोजिम निमेषको सोझो चिताई तनमन केहि धन लगाई अधि पुराना अंबाले बिगारी हामिलाई साह्रै हलका गराई भोटसर्कारलाई बडो जस्तो तुन्याई हाम्रो अर्जि निज काजी जगत्सेर सिजापनि छेत्रि हस्ते फिर्ता गरि हजुरमा पठाय-को अर्जि आज हजुरका अक्कलले र सिक्षेपत्रका आसयब-मोजिम यांहां मैले ई चिनियांहरूसित कुराकानि गरि इनको चित्त बुझाई चिनियां भारदार निज उतावलेलाई हजुरमा पुन्याई फर्कायाको अर्जि निज चिनियांहरूलाई बोकि ल्याउनु पाथ्यो ताहाबाट बोकि ल्याई... २... का हजुरमा पुन्याई स्वबमोजिम आज ... २... वाट ठूलो मेहर मै राज-मानको प्रसस्ति भै बक्सी आयो यस्तो प्रसस्ति गराइवक्स-नुभयो सो बेहोरामा षाता राजन म आउछु भनि बडा अंबा-लाई भन्न पठाउदा आउनु भनि पठायछन् र ठुला छिनजे षाता रूपैयां ४ जान्या लगि सलाम गन्या ठूलो मेहेर गरि-बक्सनुभयो भनि मैले भने अधि यस कुरामा तपाईं कपता-नले वारंवार हामीसंग भन्दा यो बेहोरा म गरीला भनि मैले कबोल गन्याको थियो सो कबोल आज पूर्ण भयो ... २ ... बाट यस्तो मेहेर अनेत्र कसैलाई भयेको थियेन आज तिम्रा ... १ ... लाई ठूलो मेहेर भै बक्सिआयो भन्या र मैले पनि असमानसरिका... २... का हामिले दसेन पाउनु दुल्लव छ मैले त तपाईंलाई पो बादसाह जान्याको छु भन्दा षुसि भया पुराना पाका भारदार रहेछौ कामकाज गर्दा आफ्ना निमेषको सोझो चिताई यस्तै रितसंग गन्या कैल्यै पनि तिमीलाई कुभलो हुन्येछैन भन्या यो प्रमाण मेहेर भै आयाको ठूलो हो नेपालतर्फ रमना हुन्या दिनमा शुभ मंग-लयात्रा गरि लैजाउं कि भनि मैले भन्या र तेसै हो वेस आटेछौ सुभकौति गरि लग्या छोटा बडा सबैलाई जाहेर हुन्याछ... २... को र तम्ना... १... को पनि मर्ज्यादा रह-न्याछ भन्या मातालेसित पनि काम बढिया गरिदियो भनि षाता लि जादा यो काम पुग्ला भनि हाम्रो पतियार जस्तो

मान्दैनथ्यौ कपतान साहेब आज सो काम सिद्ध भै आयो भन्या अधि पुराना अंबासंग गन्या जस्तो होला कि भनि डरायाको मात्र हो तपाईंहरूको पतियार नमान्याको होइन भन्या र पुराना अंबाले गर्दा हामि चिनियांहरूको प्रतित गया जस्तो भयो अब उप्रान्त तेसो हुन्याछैन तपाईंले हामि-सित वारंवार गन्याको कुरो आज सिद्ध भयो धेरै कुरो क्या गरौ तम्ना... १... का हजुरमा मेरो सलाम भनि लेषि बित्ति चढाइदेउ भन्दा वेस वित्ति म पुन्याइदिउला भन्ने कुरा भयो तसर्थ निज मातालेको... १... का हजुरमा सलाम ३ मार्ग वदि १ रोज ४ मा दस बत्तिस महाजन लि प्रमाणा लिन अंबाका यामुनमा जाउ भनि घरबाट निस्क-दा षटमा प्रमाणा हालि यात्रा गन्या बढिया होला षट छ भन्या षट लि आउनु भनि अंबाले पठायछन् उतिपेर हाम्रा साहुहरूको पन्जराम यात्रा गर्नु सुरु भयो भया-को असल षट लि गयां र अंबाले सो प्रमाणा मातालेलाई बोकाई आफूले समाई मेरा सिह्रमा छुवाई षटमा राषि अंबासित सैसलामत गरि बिदा भै प्रमाणा वैडाउन्या अंबा-बाट ९ तोपको बढाई गराया ताहिदेवि २०१२५ जोर भजनियां र बाजा बजाउन्याहरू कुसलेसमेत सबै १०३२ वेपारि षुतुल्या गैह्र लि वेस पोसाक हामि सबैले लाई सिदुरयात्रा सुभमंगल धूप दिप लावा पुष्पबृष्टि गराई बाजा भजन बढाई गरि सय छबिस घोडाका सवार ८१ सय पैदल हिडन्या लशकर हाम्रा साहु नेवारहरू यति जमा गरि ठुला दर्जाको मानिस धैबोन चिपोहनरूसंम ता पठाउछौ भनि राजालामाबाट अधि कट्ट भन्देछन् पछि भोटका भारादार-का कमसलमा हामिले वयान पठाउनु भन्ने हुदा आजकाल लामागुरुको सवारि साह्रागुंवामा भयाको छ र भारादार-हरूमा पठाउनाको तजविज भयाको छैन डिगर्वा टिगरिसं ममा भेट्टाउन्या गरि पछि भया पनि पठाउला भनि अंबा-सित कुरो पारिराष्याछन् कुन दर्जाको पठाउछन् पठाउदैनन् सो बुकि पछि वित्ति चढाउला ई भोटेको यो काजमा हाम्रो जिमा छाप नभया पनि भैआयो भनि ईनको मन षुलासा छैन ... १... को प्रताप हजुरहरूको अक्कलमा चारै वेलाय-तमा... १... को र हजुरहरू ७ भाइको वयेन कितापमा दरियो हजुरका सिक्षेपत्रबमोजिम म जस्ता तुहराले पनि अधि बिभ्रेको कुरो... १... का प्रतापले र हजुरका अक्कल-ले सप्रन गयो मेहेरमान कदरदान हजुर उदय हुनुहुन्छ गरिप सेवक निर्घाउपर जो मेहेर चिनियां कुरा अक्षेर पर्नु गोरषालि क्षेर कुरा चिनियांलाई सिकाउनु भनि रहेका

बासुदेव फुयाल जैसिले येस बेहोरामा टहल गन्याका छन् यो बेहोरामा सेवकले टहल गन्याको काहांतक लेषि विन्ति चढाउं हजुरमा जाहेर होला अब ता मेरा छोराहरूले पनि भोटे चिनियां क्षेर कुरा थोरोबहुत जान्या म पनि बुढो भयां हजुरका मेहेरले मेरो बदला गराई फिकाई बक्सनुभया ... १... को दसनं हजुरका सानमा रहि ... ५... चोकको वहि पनि बुझाउन्या थियां... ६... को मरण पनि पाउन्या थियां आश्विन सुदि १५ रोज सो लगायत कार्तिक सुदि १५ रोजतक मैला १ को स्याहा रपोट घडा गरि यसै अजिमा घामि चढाई पठायको छु दाषिल होला अरु याहां को हालसुरथ यथायोग्य छ सेवकका अजिका बेहोरामा घटवड पन्याको होला छेमा करुणा राषिबकस्याजावस् शुभम् शुभम् - - - - -

इत सेवक कपतान जितमानसिंह सिलवाल क्षेत्रको प्रतिदिन साजसवेराको कोटि कोटि सलाम सलाम - - - - -

इति संवत् १९२७ साल मिति मार्ग वदि २ रोज ५ मुकाम लहासा अडा सुभम् - - - - -

-1-

श्री महाराज श्री ५ सर्कार श्री ५ वादयाह  
१ २ ३

अर्जी - - - - -

उप्रान्त करुणानिघान श्रावण वदि ६ रोज २ मा लेषियाको सिक्षे करुणा कृपापत्र भाद्र शुदि २ रोज ७ मा आइपुग्यो पत्रको दसनं गरि अर्थ बुझि सीह चढायां चिनबाट काजिहरूको चिठि आयो भने तत्कालै रमना गरि चढाई पठाउनु अधिका रितबमोजिम ५ वर्षको मामुलिमा आउन्या तेन स्याम्बाका बेहोराको लहासाका अंवाबाट लेषिआयो र याहांबाट निज अंवाका नाउमा लेषिगयाका चिठिको नकल यसै चिठिमा घामि पठायको छ विस्तार तेसैले बुझौला तेसतर्फको जो पायाको सुन्याको घवर लेषि पठाउन्या काम गर भनि मजि भै आयाको सेवकपर दया करुणा सिक्षे चक्सिस भै आयाको बेहोरालाई सेवक टहल आफ्ना निमित्त रोजगार गर्दछ आजकल याहां लहासाका हाल कार्य विस्ता-

र १५ सालमा लषनी विग्रदा लषनीबाट नेपाल आयाथे नेपालबाट....१... का हजुरमा विदा भै पुर्वतरफ लागि डुक्पाका राजाका सरण पिछा परि वस्याको थियां ताहा बस्दा अंग्रेजले थाहा पायेछ र मेरा निमित्त डुक्पासित अंग्रेजले लडाई गर्न आयो दोहोरो लडाई हुदा अंग्रेजको ४ तोष २।३ सय नाल लुटर्छौं ५।६ सय मानिस पनि मान्यौं डुक्पातिरका मानिस ६०।७० पन्या डुक्पाको मधेस तरेनि अंग्रेजलाई दि अंग्रेजबाट सालबसाल त्यो मधेस तरेनि अबल गन्याबापत लाष लाष रूपैयां दिनु भन्ने बन्दबस्तको घा भयो मेरो नाउँ नन्दराम जर्णेल हिन्दु म हु भनि लहासामा आयेछ राडजुड काजिसित भेटि येहि बिस्तार गरेछ बेस हो आयेछौ बस भनि पातिर गरि डेरामा पठायछन् पछि भोटका भारादारहरूका सल्लामा यो मानिसलाई याहाँ नराषनु भन्ने सल्ला भयेछ र तिमि याहाँ नबस जाउ भन्दा मेरो यक्ला दमको पिछा लिन सक्तौनी त भने मलाई लडाकको बाटो गरि जान देउ मेरा राजा जम्बुका रणविरसिंह हुन् कि नेपालको बाटो गरि जान देउ भन्दा जाहांबाट आयो उहि बाटो जाउ भनि जवाफ भयो भनि सबै बिस्तार मसित आई भेट गरि गरे मानिसको उमेर भने ३५ वर्षको भयो भन्थे कपाल भने फुलेको छ अगलो पनि छैन पुडको पनि छैन अब कसो गछौं भनि मैले सोध्या र याहांबाट डुक्पाका मुलुकमा जान्छु ताहांबाट पाहाडको बाटो गरि नेपाल उत्रि पश्चिमतरफ जान्छु रसका बादसाहको र अंग्रेजको लडाई हुन्या तवर छ उतैतिर जाला भन्ने मनसुवा छ दानाले जाहा पुन्याउला भन्थे लहासाजाट मानिस साथ लगाई डुक्पाका सेवाना पुन्याई बुकाई भर्पाई लि आउ भनि पुन्याउन पठायो नन्दराम जर्णेल भन्नेलाई पुन्याउन पठायो ७।८ दिनपछि डुक्पाका राजा भने ८०।९० मानिस साथमा लि लहासामा आइपुग्या यी राजा डुक्पाबाट आउदा बाटामा त्यो नन्दराम जर्णेलसित भेट गर्न दियेनन् अकै बाटो गरि नन्दराम भन्नेलाई लगेछन् यो डुक्पाको राजा अब १।२ मैन्हा लासामा बसि जान्छन् यो राजा लहासामा आयाको बेहोरा यो हो भन्ने थाहा भयाको छैन बाहिहफेरा भने तिर्यं गर्न आयाका हुन् भन्दछन् अंवाबाट ४ काजिहरूलाई तिमिहरूले टक्सार पनि बन्थो टक पनि मन्यो भने हाम्रा चिनियां सिपाहिहरूलाई पनि तलब दिनुपर्छ देउ दिदौन भन्छौ भने जवाफ देउ र चिनमा सोबमोजिम अजि चढाई पठाउछु भनि भन्दा काजिहरूबाट आधा तलब भने

दिने तवर छ यस कुराको अवासित बन्दवस्त बसिसकेको छैन हाम्रा काजिहरू ठिन्डपुर पुगेको र चिनतरफ जान्या ताहिबाट फर्कने हाल चिठि केहि आयाको छैन च्याङलाका राजासित अघि ड्यारु मा ह्यासाको लडाई हुदाका मद्दतमा करारा भयाका बेहोरामा याहा ह्यासाबाट अवा काजिहरूबाट षटायाका चिपोच्यारिकपार अवाका ढाक तहबिन्दार स्मेत ३।४ जना च्याङलाको र ह्यासाको दोसादस्म गै करारा छिन आउनु भनि भाद्र सुदि ४ रोज २ का दिन पठाया १९ सालका जेठ असारमा सेठे काजिको र साहा गुवाका बाडाहरूको लडाई हुदा हाम्रा नेपाल तल्लाछिटोलको ह्यासा जुगकिसेसा वस्ने लाषचा साल्मी आफु बस्याका घरका कौसिमा गोरुलाई घास लिन जादा बन्दुकले हानी मारदा कपतान चन्द्रमान काकि क्षेत्रिबाट सेठे काजि भयाका ठाउमा सिपाहिहरू पठाई तिम्रा आफुसका लडाईमा हाम्रा पर्जा नेवारलाई बन्दुकले हानि मानुपर्ण होइन भन्न पठाया-छन् र आज हाम्रो करारा मै हामिभिन्न लडाई भैरहेछ मपट्टिका गोलिले हो कि लामापट्टिका गोलिले हो तम्रो रैति मन्थाको आज ठहराईराष पछि हाम्रो लडाई जसले जित्ला उसले तम्रो रैति मन्थाको बेहोरा बुछाउला भनिसकेर राषिरहेको रहेछ पछि सेठे काजिले त्यो लडाई जिति राजा भयापछि यो कुराको निरोपन पनि भयेनछ हाम्रो नेवार मन्थाको कुरो पनि छिनियेनछ फेरि यस सालका मसीर पुसमा नेपाल टोकुवाहालको ह्यासा लुबुस्यापाला बस्ने भागिउत्त ज्यापुलाई टिउषवा भोटे लेम्बुको बेपार गर्दा कुरो नमिलि करारा हुदा दुगाले टाउकामा हानि मारदा हाम्रा काकि कपतान र भोटका भारादार अवातर्फका भारादारहरू गै दुगाले हान्याको घाउ नापि मरेको मुर्दा उठाई लगि सतगत गर यो कुराको पुपुछे भरेभोलि गरौला भनिरहेको हो ई २ मानिस मा-न्थाका कुरा येस्ता रितिसित छिनियो छिनियेको छैन भन्ने जवाफ हामिले केहि पायेनौ हाम्रा नेवारहरू मन्थाको कुकुर मरे जतिको पनि भयेन भनि साहुहरूले भन्दा यो कुरो हिजो छिनेको हो कि छिनेको छैन भनि कास्येलमा सोधन पठाउदा हिजो सेठे राजाले लडाई गर्दा गोलि लागि मन्थाका नेवारका कुरालाई छिनि संकियो छिनेको छैन भन्न संकेत न दुगाले हानि मा-न्थाका कुरालाई त्यो दुगाले हान्ने दुई षम्बा भोटे पनि मन्थो भन्दा सुन्दछो ई पुरानो कुरा विस्तारै गरि बुकि छिनौला आज-काल हामिहरूलाई औरै कुराको असले छ भन्ने जवाफ कास्येलका काजिहरूबाट भयो याहाँ मेरा नीरावालमा भने

हाम्रा मुलुकका रैतान माहाजन कास्मेरि गैहले भोटका मानिसको जिउ मान्यो र भोटका मानिसले हाम्रा रैतान कास्मेरिको जिउ मान्यो भने भोटका भारादारसंग बसि तज-बिज गरि याहाँ साधि पठाउनु र जवाफ गयाबमोजिम गर्नु भन्ने हुनाले यो कुराको साधक विन्ति चढाई पठायाको छु ई मानिस मरेका बेहोरामा याँहाका काजिहरू येसै टानि षोदछन् यो कुरा हिजे काकि कपतानले साधि छिनिसकेको भया हिज येस्ता रितिसंग छिनेको रहेछ भनि याहा साहुहरूलाई जवाफ दिउला छिनिसकेको रहेनछ भने ई मानिस मा-न्थाका कुरा भोट ... २ ... सित मिलि निसाप गरि येस्ता रितिसित छिनु भन्ने मजि भै आया सोमाफिक गर्दा हु जो मजि औ ठिन्डपुरबाट हिडि ताचेदेउमा बैसाष सुदि ९ रोजमा आईपुगि हाम्रा काजिहरूसित भेट पनि गन्या भनि ताहाँबाट हिडि भाद्र सुदि १ रोजका दिन ... ३ ... का ह्यासामा रहन्या भंडारेलाई बदला दिन नया भडारे च्या-कुचि मान भयाका आईपुग्या ईनिहरूले त्यायाको चिनतर-फको हाल सिंहपुर सहरदेषि उसो चिनदेषि २०।२२ दिनको बाटो उढो हिन्दु मुसलमानको मंसीरदेषि येसो टुलो लडाई चलिरहेछ मानिस मनाको र घाइता हुनाको सषे छैन गाउका गाउ उजार भया बालिनालि पनि षेतैमा गलि बुडि गयो भनि भन्छन् चिनियाँ जतिका कुरा येस्ता गलवा गछन् अरू अरू र लडाई भयाको छैन डाकु भने बहुत छन् भनि भन्छन् चिनतरफको बेहोरा येस्तै गछन् आजकालको हालका अर्थलाई यहिसंम छ अरू हाल यथायोग्य छ सेवकका अजिका बेहोरामा घटबड पन्थाको होला दया करुणा राषिवकस्या-जावस् शुभमस्तु शुभम् ... ..

श्री ३ महाराज दाज्येज्यू	श्री कुमारि	श्री ५ सर्कारि
१	२	३
श्री वाग्मति	श्री ३ महाराज	
४	५	

अजि ... ..  
उप्रान्त करुणानिधान श्रावण सुदि १५ रोज २ मा लेषि-याको करुणा कृपापत्र अधिक भाद्र बदि ११ रोज १ मा आईपुग्यो २५ सालको घपोट १ अैनबमोजिमका म्यादमा

दाषिल नगन्यापछि षोसि बदला गर्नुपर्न्या हो यो साल  
 कुयाम हुनाले मोरुपैयाँ १५ जरिवाना गरि २८ सालको  
 थमौति गरिदिनु २९ साललाई बदला गरिदिनु भन्ने ... १...  
 बाट हुकुम भयाको छ हुकुमबमोजिम जरिवानाका रुपैयाँ  
 १५ र थमौतिका रुपैयाँ चढाई पठाउन्या काम गर जो  
 दाषिला गर्नु पर्न्या स्याहा धपोट यो चिठी पुगने मात्र चाडो  
 चलान गरि पठाउनु २९ साललाई पछि जो लेषि आउला  
 सोबमोजिम गरीला मजि भै लेषिआयाका बडापत्रको दसन  
 गरि अर्थ बुकि सीह चढायाँ सेवकपर दया करुणा राषि-  
 बक्सनुभयो २७।२८ सालको थमौति भै बक्सिआयाको  
 थियेन आज हजुरका मेहरले २८ सालको तिम्रो थमौति  
 भयो थमौतिका रुपैयाँ चढाई पठाउनु भन्ने मेहर बक्सि  
 आउँदा २८ सालको थमौति मेहर भयापछि २७ सालको  
 पनि थमौति मेहर भयो भनि २७।२८ साल २ को मोह-  
 पैयाँ ... ५... का हजुरमा ४ र हजुरमा मोह २ यसै  
 अजिका षामभित्र हालि चढाई पठायाको छु दाषिल होला  
 ... २... चोकमा पनि मैले वहि बुकाउनु सक्येको छैन  
 अफिमको पनि ठूलो महल छ सो काम मैले गरिसक्नु पनि  
 कठिन हुन्या वृद्ध अवस्था पनि मेरो भयो कालगतिले म  
 थाँहि रह्या भने ... ३... को तहबिल अफिम मेरा छोरा  
 बालषहरूले बुकाउनु सकन्याछैनन् मेरा कामदारहरू पनि  
 ठिककै छन् इनबाट पनि काम होइसकन्याछैन ... १... बाट  
 २९ साललाई बदला गरिदिनु भन्ने हुकुम भयाको छ भनि  
 मजि भै लेषि बक्सी आयो हजुरबाट पनि २९ साललाई  
 बदला गराइबक्सनुभया बहिपत्र पनि बुकाउदा हुं ... ५...  
 को दर्शन हजुरको शरन ... ४... को मरन पाउदा हुं येति  
 हजुरबाट मेहर भैवकस्या ताहा आई हजुरको टहल गर्न  
 पाउदा हुं २५ सालको धपोट १ अँनबमोजिमका म्यादमा  
 दाषिल नगन्यापछि मोरुपैयाँ १५ जरिवाना भयो सो जरि  
 वानाका रुपैयाँ चढाई पठाउ भनि मजि भैआयाका बेहोरामा  
 सेवकले मर्मिह्लाहाको सनद आउला र सोबमोजिम धपोट  
 आवज्यै षडा गरि चढाई पठाउला भनि रह्याको थियो  
 मर्मिह्लाहाको सनद बक्सी नआउदा २७ साल आषिवन वदि  
 १ रोज ६ मा श्रावण सुदि १५ रोज सो लगायत भाद्र  
 सुदि १५ रोजतकमैन्हा १ को स्याहा रपोट २५ साल  
 कार्तिक वदि १४ रोजदेषि २६ साल कार्तिक वदि १४ रोज  
 तक वर्ष १ को धपोट आवज्यै अजिमा षामि चढाई पठा-  
 याको थियाँ सो धपोट आवज्यै हजुरमा मार्ग वदि ७ रोज  
 ३ मा दाषिल भै २५ सालको धपोट आवज्यै चढाई पठा-

उन्या काम वडिया गरेछौ भनि मजि भै २७ साल मार्ग  
 सुदि ९ रोज ५ मा लेषियाको वडापत्र माष वदि ८ रोज  
 ७ मा आइपुग्यो मैले ता धपोट चढाई पठायाको हो धपोट  
 चढाई पठायानौ भनि सोवापतमा जरिवाना मोरुपैयाँ १५  
 सेवकलाई हुनुपर्ने होइन हजुरबाट बाधिबकस्याको नयाँ तर्जु-  
 माको स्याहा श्रेस्तामा सेवकका बुद्धिले नपुग्ने सोधपुछ गरि  
 बेहोरा बुजौ भने टाढाको पल्ला हुनाले नपुग्या चिठिपत्रका  
 भरले मात्रै सवै बेहोरा बुकि नसकिन्या येस जरिवानामा  
 हजुरबाट जो मजि औ अधि रामनसि श्रेष्ठले भोटचा सिपा-  
 हिलाई च्यापसाले हानि घाउ लागेछ र बौलाहा हो भनि  
 नेल हालि थुनिराषि येस बौलाहालाई नेपाल आउन्या साहु-  
 हरू हस्ते पठाइदिउ कि भने जस्तो लागिरहेछ भन्ने र  
 लषेराजसमेत जना १२ गुभाललाई दिउस आफ्ना घर बस  
 राति तहबिलमा रमन घुमनु भन्ने गरि राषि यो बेहोरा  
 अजि लेषि हजुरमा विन्ति चढाई पठायाको हो सो बेहोरोमा  
 ... ५... बाट लषेराज गुभाजुसमेत जना १२ लाई मैह्ला  
 १ को कालामोहर थान ४ का दर्ले रातमा पहरा राषि  
 .... ३... का तहबिलको संभार गर्नु भोटचा सिपाहिलाई  
 च्यापसाले हान्ने रामनसि श्रेष्ठलाई याहाँ पठाइदिन्या काम  
 गर भन्ने हुकुम भै स्व बेहोरको रक्का बक्सीस भै आउदा  
 सोबमोजिम लषेराज गुभाजुसमेत जना १२ लाई मैह्ला १  
 के कालामोहर थान ४ का दर्ले रातमा पहरा रषाउन्या  
 भोटचा सिपाहिलाई च्यापसाले हान्या रामनसि श्रेष्ठलाई  
 याहाँ ह्लासामा रहन्या माहाजन १०।३२ हरूले केहि बिराम  
 गन्या भने ह्लासाबाट नेपालतरफ चलान गरि नेपाल भोट  
 भन्सारमा अधि अधि सपुर्थ गथर्या भने र मैले पनि सोबमो-  
 जिम शुद्ध भाद्र शुदि १ रोज ६ मा नेपाल केलटोलको लतमुनि  
 र असंटोलको हर्षरत्न ई २ जनाका जिम्मा गरि नेपाल भोट  
 भंसारमा बुकाउनु भनि पठाईदियाँ याँहां भोटचा सिपाहीका  
 मालिक इनो धैबुन राकस्या धैबुन र सैजु काजीलाई पनि  
 भोटचा सिपाहिलाई च्यापसा चलाई मुषका उपल्ला बठमा घाउ  
 लाउन्या वौलाहा रामनसि नेवारलाई याँहां ह्लासामा नरा-  
 षनु नेपाल पठईदिनु भन्ने हुकुम भै आयो र नेपाल पठाई-  
 दियाँ भनि सुनाउदा त्यो घाउको वषदिवापत केहि ३।४  
 टाक दाम तेस नेपारबाट दिनुपर्छ भनि धैबुनहरूले भनिप-  
 थायाछन् बौलाहालाई जरिवाना गरि दाम दिनु भन्ने हाँप्रो  
 अँनमा छैन बौह्लायापछि कैदमा पर्छ नेपाल पठाईदियाँ  
 भन्ने जवाफ दिपथायाँ हिजआज भोट सर्कारमा नासियाका  
 बन्दुक च्यापसा वरोवर बनाउन लागिरहेछन् साँहा भैबु

सुंवा ३ को पनि लडाई हुन्या तवर छ प्रति भन्छन् भिन्न भिन्न मिले पनि भन्छन् यसको आहा केहि भयाको छैन ३७ साल मार्ग सुदि ९ रोज ५ मा ... ३... बाट ह्यामाका राजालामाज्यका नाउमा लेषिआयाका जिठिको र ... ५... बाट ४ काजिहरूका नाउमा अहद मिच्यो भन्ने मुद्दा लेखि- बस्याको रक्काका बेहोरामा कास्यालमा काजिहरूले मलाई डाकि अघि छोकपा काजि चिके पम्बुले गर्दा ई रक्काहरूको पत्रउत्तर जडाउन पायाको थियेन पछि ईनिहहसितको ख्यासा लडाई हुनाले कन ठुलो अलमल भै दिला हुन गयो भनि मसल गन्या र गोर्षा ... ३... सित निसाफमा प्रति मेल हुन नदिन्या जिठिको पत्रउत्तर पनि नलेपन्या चिके पम्बु र छोकपा काजि हुन् भनि मुषले भन्नुहुन्छ तपाईहरूले भन्नेपछि तेसै होला तर चिके पम्बु छोकपा काजि मरियाया अब तपाईहरू मुष्ये ४ काजि हुनुभया दुबै ... ३... को पछि मरनुसंग मेल रहला भन्ने अर्थले छाप लगाई पठाइ- देउ भन्ने बेहोरा हुकुम भै आयाको कागज निज चिके पम्बु- हुरुले छाप नलगाई सो कागज फिर्ता गरि चढाई पठाया अब तपाईहरूले कसो गर्नुहुन्छ चिके पम्बुहरूले बिगा-याको र तपाईहरूले सपान्याको तपाईहरूका कामदेषि देषियेला भन्ने जवाफ दियां र बेस भन्नुभयो कपतान साहेव अब हामि अजि लेषि चढाई पठाउछौ भन्या अजि चढाउछौ भन्या चाडै चढाई पठाउनु मैले भन्या र अरू तेबाराका सातातिना रूगडा पनि चाडै छिनिदिउला भनि अधिक भाद्र वदि ६ रोज २ मा कास्यालमा मसंग भन्या ये वदि १३ रोज ३ मा सैजुं काजिका घरमा म गयांथ्या निज काजिले कपतान साहेवसंग येकान्त परि वित्त गर्नु भनि दोमास्या करम मियाले मसित भन्न आयो र मैले येकान्त दि सोढा सैजुं काजिले साचो भने होइन तर पनि चिके पम्बुका पक्षेपाछका मानिस कोहि हुनन् तिनिहरूले कपता- नलाई दगा गरि मारिदिउनु र कपतानलाई मान्यापछि गोर्षा ... ३... उठेर आउला र ई काजिहरूलाई मारिदला भन्ने इनिहरूको येस्तो कुमति उठ्यो भन्या त्रास होला तसर्थ बाहिरफेरा हिडदा डल्दा गोर्षाले हास्यत बहुत होसि- यारसंग रहनु म पनि बाहिर बगैचामा बस्याको छु पहरा चौकि धेरै सिपाहि राषि ठुला ठुला कुकुर पनि पालिराख्या छु तर यो बेहोरा गुन्या ता छैनन् मेरा मनको संघा मात्रै हो भनि पठायाछन् येस्तो भनिपठाउदा मैले ता केहि ठहरा- उनु सकिन वैरिका ठाडो मुलुकमा ज्यू बचाउनालाई कठिन होला कि भने जस्तो लाग्यो येस्तो संघा के बुकि गरिपठायो

भनि पठाउ भने बुकि मुनिसकेको होइन मेरो संघाले मात्रै भन्नेको हो भनि पठाउनाछन् विप्रियो भने मैले अघावै जनाउ हिसांथ्या भन्नेछन् ज्यू बचाउन पनि कठिन पर्ने लाग्यो प्रभू अघि बाहिर बगैचामा डुलन गयाको थियां सैजुं काजिका बगैचामा पुगदा काजिसंग भेट भया र निज काजिका बगैचाका घरमा बसि केहि कुरो हासो ठटा भयो तेस वषतमा निज काजिसित मैले छोकपा काजिलाई र धपायाको फुल काजिका बाबुछोरा ठिमे धैबुन ई धपायाका- हुरुलाई पनि मान्या चिके पम्बुलाई पनि लडाई गरि भागि आफ्ना चाकरलाई तेरा हातबाट मारिदे भनि बचन दि सो बचनबमोजिम चाकरले भाला रोषि मान्यो भन्छन् यो कुरामा के बेहोरामा ई मानिस पराप भया भनि मैले सोध्या र सबै बेहोरा कपतान साहेपले सुन्या जान्याको होला भने र मैले ता ति मानिस मन्याको मात्र सुन्या मुद्दा बेहोरा केहि सुन्या जान्याको छैन ... ५... ३... का येक ... ३... भयापछि याहां भोटमा केहि प्रलबल भयो भन्या स्व बेहोरा प्रसोषास तपाईहरूबाट गोर्षा ... ३... मा लेषि चढाई पठाउनुपर्ने हो गोर्षा ... ३... बाट पनि येस्तो बेहोरा केहि परिआयो भन्या लेषि आउनुपर्छ भनि मैले भन्दा हो यो कुरो हामिहरूले सबै अजि लेषि चढाई पठाउनुपर्छ छ भन्या आज मैले यो कुरो सुनु हुँदैन कि भन्ने कुरो मैले गन्या र सुनु हुन्छ म भन्छु तपाई सुनुहवस भने र प्रथम चिके पम्बुका बलले छोकपा काजि भयो छोकपा काजि भयापछि निजका बलले धाके पम्बुबाट चिके पम्बु भयो येति भयापछि निज काजि १ चिके पम्बु १ राजालामाको ख्यासा १ भैबुं गुंवाका द्युधुयो १ छुआत्या १ जसा जसा ५ येतिको मतलप गरि राजालामा- लाई पर सारि चिके पम्बु राजा हुने भन्ने मतलप भयाको रहेछ यो मतलप भयापछि निज छोकपा काजि यो मतदेषि परपर सरेछ र वाकि ई ४ जनाका मतमा छोकपा काजिले हाम्रा मतदेषि त्राहेक भै जाहेर गर्नु लाग्यो भनि यसलाई पकि मारदा भैबुं गुंवाका बडा मालिकहरूले लामागुरु राजा- कामाहरूलाई छोकपा काजिलाई ता मारे भन्दा सुचित्छ हाम्रा भैबुं लोखेलिको द्युधुयोलाई पत्नी सास्ति सासना गरि सोध्न प्राय येस मुद्दामा सन्याछन् भन्ने आहा हुन्या थियो भनि भिन्नसंघेस त्रिनि मरेछन् र हाम्रा गुंवामा बसि केरफार गर भनि राजालामाहरूले भन्दा तेसलाई इति पक केरफार मर्दा छोकपा काजिलाई होलासा हाल मान्याको साको हो त्रहामलि अघि मपस्याको फुल काजि र निजका जस्य ठिमे धैबुनलाई पनि मारकाको हुकुम छ भनि मारं

पठायको ही अरू पनि ईनिहरूसित धमयाका २।३ जन-  
लाई मान्यौ ह्यासाका सैजु काजि १ मुरु गुन्नाको ता लामा  
१ हुंवा काजि १ ई ३ लाई र अरू १०।१२ जना चिपान  
चित्तुलाई पनि मानु भन्ने सतलव गर्दा मालिक मुष्ये चिके  
षम्बु १ राजालामाको ज्यासा १ म द्युध्युगे १ छात्या १  
येतिले मतलप गन्याको हो भनि द्युध्युगे कायेल भयेछ र  
राजालामाको ज्यासालाई निज वाडाहरूले पत्रि सोधपुछ  
गर्दा द्युध्युगे कायेल भै भन्याबमोजिम निज ज्यासाले  
पनि कायेल भै कुरो मिलेछ र चिके षम्बुलाई पनि पत्रि  
भनि लाम्दा चिके षम्बुले ज्यासालाई पत्रको थाहा पाई  
सेठेको छोरो काजिलाई लि गन्धे गुंवामा भागि गयाको हो  
येस्तो बेहोरा इनिहरूले गर्दा येस्तो लडाई हुन गयो भनि  
निज सैजु काजिले मलाई भन्या र यो बेहोरा सबै मैले थाहा  
पायाको थियेन आज तपाईले भन्नुभयो र थाहा पायां भनि  
मैले भन्या यति कुरा मसंग सैजु काजिले भन्याको तहकियात  
हो हिजआज ह्यासाको गल्वा भने गोर्षाको र डुकुपको  
आवतजावत ठुलो मिलाप छ भनि भित्रीसंक्षेप कुरो गर्छु  
अधि हजुरमा २७ सालका भाद्र मैहादेपि मैहावारि सुक्का  
हर्षनारानमार्फतका गुमस्ता ह्यासामा रहन्या हिरासिले  
दियेन मग्न जादा भोजि पर्सी दिउला भनि तार्दछु सानु  
षानवार मरियो भनि विस्ति चढायाको हो सो विस्तिको  
जवाफ आयेन २७ साल भाद्र मैहादेपि आजसम्मको जागिर  
मैहावारि निज हिरासिले मु दिन सकदिन भन्ने जवाफ  
दिया वर्ष १ भयो षानवार कठिन पन्यो सिपाहिहरूलाई के  
षान दिउ प्रभु जो मजि अरू साहाको हालसुरथ यथायोग्य  
छ सेवकका अजिका बेहोरामा घटवड पन्याको होला करुणा  
राषिन्नवस्याजावसु शुभमस्तु शुभम् ...

इत सेवक कपतान जितमानसिंह सिलवाल क्षेत्रीको  
दिनप्रति साजसबेरको कोटि कोटि सलाम सलाम सलाम

इति संवत् १९३८ साल मिति शुद्ध भाद्र शुदि २ रोज ७  
मुकाम ह्यासा अड्डा शुभम् - - - - -

श्री ५ सर्कार

१

अजि - - - - -

उप्राप्त करुणानिधान... १... ब्राट लहासामा रहन्या वडा  
अम्बाहरूलाई सेठेको छोरो काजिलाई भोटसर्कारबाट थुन्ना-  
का वेहोरामा चिठि आउदा निज अंबाहरूले लामामुरु राजा  
लामाहरूलाई सो बिस्तार गरेछन् र राजालामाबाट निज  
सेठे काजिको छोरोलाई आफ्ना जोईछोराछोरी लि आफ्ना  
माउमा गै बस्तु निज काजिको ज्यू नमानु भन्ने बेहोराको  
क्रामज लेषि अंबाहरूलाई पठाइराष्याछन् अंबाहरूबाट  
जबफ केहि भयाको छैन यो कुरो तहकियात हो अधि सेठे  
काजिसंग लडाई गरि भागिजान्या रेठिको राजालामा त्रिन-  
तर्फका मुलुकमा गै मरि फेरि जन्म लि औतार भयाको छ  
अरे तसर्थ निज राजालाई षोजन लिन हामि जान्छौ हाम्रो  
गुंवातर्फको जगा धेरै भवु गुंबाले षोसिराषेछ सो जगा पनि  
निज गुंवाबाट हामिलाई फिर्ता हवस् निज भवु गुंबाले  
फिर्ता गरिदिन भन्या लामामुरुका हजुरमा त्यो जगा  
लामोस लामामुरुका हजुरमा पनि लाग्दैन भन्या हाम्रो  
जगा अन्निमा जफत गरि भवु गुंबाले जिन पाउन्ना होइन  
भनि माहा गुंबाका वाडाहरूले लामामुरु राजालामाहरूसंग  
विन्ति पासिराषेछन् भोटसर्कारबाट ब्रेस कुराको निरोमन  
गरि तोकठोक गर्न पनि नसकन्या ई २ थरलाई मिलाउन  
पनि नसकन्या ई २ थर नमिलि कगडा लडाई भयो भन्या  
जसले जितला उसैको सदर गराई हान्योलाई टोकन्या  
जस्तो तवर छ ई २ गुंवाको अब १।२ मैहामा कगडा  
लडाई भैजाला कि जस्तो भित्रिसंक्षेप गल्वा भैरहेछ कार्तिक  
शुदि १५ त्रेषि सांग शुदि १५ रोजतक मैहा १ को स्याहा  
रफोट बडा गरि येसै अजिका संग चढाई पठायको छु  
दासिल होला अरू हालसुरथ यथायोग्य छ सेवकका अजि-  
का वेहोरामा घटवड पन्याको होला छेमा करुणा राषिन्न-  
वस्याजावसु शुभमस्तु शुभम् - - - - -

इत सेवक कपतान जितमानसिंह सिलवाल क्षेत्रीको  
दिनप्रति साज सवेरको कोटि कोटि सलाम सलाम  
सलाम - - - - -

इति संवत् १९३८ साल मिति पौष त्रदि १ रोज ४  
मुकाम ह्यासा अड्डा शुभम् - - - - -

श्री चिन वादशाहा श्री सर्षार श्री ५ महाराज  
१ २ ३

उप्रान्त आषाड सुदि १३ रोज ७ मा पठाइवकस्याको  
सिक्षापत्र र अंबाले लेष्याका चिठिको नकल १ ऐ को  
जवाफ १ सेठ्या काजिलाई पठायाका चिठिको नकल १  
अधि पठाइवकस्याका पुरानो चिठिको नकल १ जमा नकल  
४ स्मेत श्रावण सुदि १३ रोजका दिन आईपुग्यो हेरि सिर  
चढायां सिकार्जुं मा हेतारिन अंबाले कर्णेल सिंहबिर पाडे  
कर्णेल त्रिविक्रमसिंह थापासित गन्याका कुराको पुरानु  
चिठिको नकल पठाइवकस्याका अर्थलाई याहां षलबल  
पन्याको हुनाले नाइक्याको सट्टामा वस्त्या अर्कमान हस्ते  
अजि चढाई पठायाको हो उस अजिबाट पनि जाहेर होला  
फेरि यो नकल आईपुग्यापछि असिस्टेट चन्द्रमान कार्किलाई  
फौनपुनसंग भन्न पठाउदा अधि हाम्रा याहां त्यो कुरा मै  
... १ ... लाई अजि गयाको छ अब २५।३० दिनभित्रमा  
तेस्को जवाफ आईपुग्याछ अरु वेहोराका कुरालाई मान्ता-  
रिन अंबासंग म भन्छु आजभोलि हामिलाई कामको अल-  
मल छ १०।८ दिनमा तेसको जवाफ म भनुला भन्या यो  
कुराको अर्थलाई याहांसंग भैरहेछ औ मेरो पनि सेठ्या  
काजिसंग भेट भयो अरु कुरा हुदा याहां हाम्रो षलबल  
भयाको कुरा हेतारिन अंबाले टिगरि डिगर्चामा फौज  
लहासामा पनि फौज बढाउनुपर्छ भन्दा र रैतिलाई साह्रै  
दुष दि दाम उठाई हिडदा डिगर्चाको दुकुतिमा पनि हिना-  
मिना गर्दा अरु वेहोरा पनि यस्ता डबलका डेरै गर्दा यो  
अंबासितबाट विगन्याको हो भोट.....२.....बाट दिग्या मैह्ला-  
वारि पनि बन्द गन्युं यस्तालाई पनि मात्र सक्दैनौ पर  
सान्युं अलिक दिनमा यो अंबा पनि निजतिर जान्छ येस  
वेहोराको हाम्रो षलबल हो तपाईंले पनि अजि लेषि पठा-  
उनुभया बढिया होला भनि सेठ्या काजिले भन्या र यो  
अजि चढाई पठायाको हो सिकार्जुं मा घा गर्न आउन्या  
फोपुन टाहुताले यहि कुराको वेहोरामा परि निजलाई पनि  
चिनतिर हिडाया मुलुकि षर्दार पनि मालमत्ता विक्रि गर्न  
लागिरहेछ अलिक दिनमा यसलाई पनि पठाउछन् औ  
सालिन्दा दस हजार रुपैयांको अर्थलाई हाम्रो अर्को कागज  
र षजांचि निमाढुंडका अजिबाट जाहेर होला हाम्रा पनि  
किस्ताबन्दीका रुपैयां काहाबाट लिन्या हो किस्ता गैसकियो  
याहां पनि षानलाई साह्रै हर्षत भयो र अधि पनि....३....

बाट अले वाहा जाउ पछि हेरि बडाई दि.....भयाको हेरि  
हजुरबाट सवै कुराको निघा राषि विन्ति गरिबक्सनुभया  
याहांका का.....हो सर्वज्ञ हजुर हुनुहुन्छ देसको जगा सबै  
कुराबाट मेहेरमानगि राषिबक्सनु. . . . . - - - - -

-1-

अजि - - - - -  
उप्रान्त गरिपर्वर मार्ग सुदि ७ रोजका करुणापत्र पौष सुदि  
१ रोज ३ मा आइपुग्यो हरप हरप पढि अर्थ बुकि तेसत-  
रफको जो पाया सुन्याको षवर बरावर लेषिपठाउन्या काम  
गर भनि मजि भै लेषिआयाको सिंह चह्लाया पौष वदि ६  
रोजका लहासाका अंबाहरुबाट अधि सेठे काजिसित ढगरा  
भै लडाईं गरि लडाईंबाट हारि भागि पेचिन जान्या  
राजाको छोटाबडा कुरा गरि वत्षोई छोटाबडा कमैले नगर्नु  
पेपु गुंवा १ सारा गुंवा १ गन्दे गुंवा १ जमा गुंवा ३ का वाडा-  
हरुले पनि आआफना ध्यान पुजा जाप गरिरहनु सकार-  
वास्ताका कुरा केहि नगर्नु भन्या भोटैअक्षर र चिनियां  
अक्षर कठपत्रमा लेषि सहर सहरका टोल टोलमा टास्या  
औ डुप्पाहरुले लहासाका काजिहरुलाई चिठि लेषि पठा-  
याको रह्याछ स्व चिठिको बेहोरा आश्विन वदि ३ का  
दिनदिषि अंग्रेजले देवाधर्मका मुलुकका दोसादमा आई  
किल्ला बनाउन लाग्यो लहासा वेपार गर्न जान्छौ हामीलाई  
बाटो अगुवा देउ भन्छ पोरका सालका लडाईं मा अंग्रेजको  
तोप २ हामि डुप्पाहरुले लुटिलियाको थियो फिर्ता गरिदियुं  
भोटसर्कारबाट हामी डुप्पाहरुलाई एक हजार टाक चादि  
तलब दियाको छ तसर्थ निभेकको सोछो हामिले गर्नुपर्छ यो  
बाटो कसैलाई नछोडनु भन्ने हामिलाई हुकुम छ हामि  
छोडदीन भन्दा तम्रा भोटसर्कारबाट एक हजार टाक चादि  
दियाको रहेछ हामि दस हजार टाक चादि दिन्छौ भन्छ  
अभित्तर हामिसित लडाईं गर्नको तर्जुमासित आयाको छ  
लडाईं गर्न पन्यो भन्या भोटसर्कारबाट हामिलाई महत्  
दिनपर्छ भनि डुप्पाहरुबाट लेषि आउदा भोटसर्कारबाट  
पनि लडाईं गर्नुभन्दा घा गर्न पाया बढिया होला भने जस्तो  
तवर छ गाउ गाउमा पनि सिपाहि जमा गर्दछन् येति कुराको  
बेहोरा तहकित हो अब उप्रान्त जो परिआयाको बेहोरा  
लेषि विन्ति चह्लाई पठाउन्याछु अरु हालसुरथ लेषतामा  
घटबढ भयाको मपर क्षमा राषिबक्सेजावस् - - -